

Kubakrisen

Inledning

Världen har kanske aldrig varit så nära undergången som under oktober 1962. Händelser vi nu kallar Kubakrisen. De beslut man fattade, och hur det gick till är väl känt från USA men bakgrunden till händelser och beslut i Sovjetunionen är mer okända.

Bakgrund

När hösten 1961 kom hade det varit ganska lugnt i den internationella politiken i över ett år. I både USA, Sovjet och Kuba var det relativt nytillträdda ledare. Färskast var Kennedy i USA men även Chrusjtjov och Castro hade suttit ganska kort tid på sina poster. Sommaren 1961 hade Berlinmuren byggts. Den hade den fördelen att den på något sätt lyckades minska spänningen mellan blocken. 1957 sände Sovjet upp den första rymdraketen, Sputniken. Det ledde till en intensiv debatt och fruktan i USA att man hamnat efter, inte bara när det gällde rymdraketer, utan även när det gällde kärnvapen (*the missile gap*). I själva verket var det tvärtom. USA hade ett kraftigt övertag. Framför allt gällde detta de missiler som kunde skickas iväg långa sträckor – de interkontinentala robotarna. De flesta sovjetiska robotar var medeldistansvapen riktade mot Europa. Om Sovjet lyckades skaffa en bas nära USA kunde man dock använda även medeldistansvapen som ett hot. Det fanns amerikanska robotar nära Sovjet t.ex i Turkiet. Sedan revolutionen då Castro tog makten på Kuba hade fiendtligheten ökat kraftigt. USA bojkottade kubanska varor. Man hade flera gånger försökt lönnmörda Castro t.ex med exploderande cigarrer, med utklädda prostituerade, med giftspindlar osv. Kulmen på denna fiendtlighet inträffade då USA utrustade en grupp exil-kubaner för att invadera Kuba på en plats som heter Grisbukten. Invasionen misslyckades och Castros ställning snarast stärktes.

Krisens inledning

Under sommaren 1962 mottog Kuba en mängd sovjetiska vapen. Amerikanerna gav dock ryssarna signaler om att man inte skulle tolerera offensiva vapen på Kuba.

Vid en rutinflygning upptäcker ett amerikanskt spionplan att man håller på och bygger en robotbas på Kuba. Ryssar och kubaner har inte gjort något försök att dölja bygget. Det verkar dock som om robotarna ännu inte var färdigmonterade.

